

ИЗВЕШТАЈ СТАЊА
БЕЗБЕДНОСТИ
САОБРАЋАЈА ОПШТИНЕ
ТЕМЕРИН ЗА 2024. ГОДИНУ

АНАЛИЗА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ОПШТИНИ ТЕМЕРИН ЗА 2024 ГОДИНУ

НАСЛОВ	Извештај стања безбедности саобраћаја у општину Темерин за 2024. годину
ДАТУМ ОБЈАВЉИВАЊА	Мај 2025
НАРУЧИЛАЦ	Општина Темерин Савет за безбедност саобраћаја општине Темерин Новоса бр. 326 21 235Темерин

РЕЗИМЕ:

Општина Темерин је препознала своју обавезу и одговорност када је у питању безбедност саобраћаја и доноси извештај о стању безбедности саобраћаја на путевима своје општине за 2024. годину. Поред наведене године биће осврта и на раније године и упоређивање стања безбедности саобраћаја по годинама, односно праћење трендова у ком правцу иде стање безбедности саобраћаја у општини Темерин. Стање безбедности саобраћаја је анализирано по саобраћајним незгодама, страдалим учесницима у саобраћају, месту настанка саобраћајних незгода, времену у ком су се дешавале саобраћајне незгоде, учесницима у саобраћају који су били угрожени.

ЗАКОНСКИ
ОСНОВ

Члан 14. Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Сл. гласник РС", бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019, 128/2020 - др. закон, 76/2023 и 19/2025)

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР:.....	4
1. УВОД:.....	5
2. СТАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА.....	6
2.1. СТЕПЕН УГРОЖЕНОСТИ	9
3. ТРОШКОВИ САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА.....	14
4. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА.....	16
4.1. УГРОЖЕНЕ КАТЕГОРИЈЕ УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ.....	16
4.2.1. УГРОЖЕНОСТ ПО КАТЕГОРИЈИ ВОЗИЛА У 2024. ГОДИНИ.....	18
4.2.2. УГРОЖЕНОСТ ПО СВОЈСТВУ УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ У 2024. ГОДИНИ	19
4.2.3. БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА ПРЕМА СТАРОСТИ УЧЕСНИКА У 2024. ГОДИНИ.....	20
4.2.4. БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА ПРЕМА ПОЛУ УЧЕСНИКА У 2024. ГОДИНИ.....	21
5. ПРОСТОРНА РАСПОДЕЛА САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА У 2024. ГОДИНИ	22
6. ВРЕМЕНСКА РАСПОДЕЛА САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА	27
6.1. ВРЕМЕНСКА РАСПОДЕЛА ПО МЕСЕЦИМА У ТОКУ 2024. ГОДИНЕ	27
6.2. ВРЕМЕНСКА РАСПОДЕЛА ПО ДАНИМА У ТОКУ МЕСЕЦА У 2024. ГОДИНИ	29
6.3. ВРЕМЕНСКА РАСПОДЕЛА ПО ЧАСОВИМА У ТОКУ ДАНА У 2024. ГОДИНИ.....	30
7. АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА ...	32

Предговор:

Према Члану 14 Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Сл. гласник РС", бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 - др. закон) прописано је да Општинско веће подноси скупштини извештај о стању безбедности саобраћаја на подручју општине најмање два пута годишње. Извештај о стању безбедности саобраћаја на путевима општине треба да буде доступан јавности. Садржај извештаја о безбедности саобраћаја дефинисан је Чланаом 36 Правилника раду савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“ бр. 8/2020)

Саобраћајне "незгоде" нису "несреће", тј. страдање у саобраћају није случајно, већ је резултат системских грешака и нерада.

Тренд пораста броја погинулих и повређених у саобраћају може се променити добро организованим радом и спровођењем добро осмишљених и координираних мера.

Овакав приступ потребно је прихватити и промовисати на свим нивоима управљања безбедности саобраћаја, на тај начин се даје значај усвајању система и стратешким управљањем безбедности саобраћаја.

Према извештају Светске здравствене организације (WHO-Ворлд Хеалт Организацион) у саобраћајним незгодама највише страдају млади и сиромашни.

Најзначајнији негативни ефекти и последице саобраћаја су:

- настрадали у саобраћајним незгодама (погинула лица, теже повређена и лакше повређена лица),
- исцрпљивање природних ресурса,
- загађивање околине отпадним материјалима и гасовима,
- загађивање околине буком,
- материјалне штете, губици и трошкови у вези са саобраћајним незгодама,
- физичка неактивност,
- стресови проузроковани учешћем у саобраћају,
- социјално загађивање тј. загађивање међуљудских односа проузроковано учешћем у саобраћају, а посебно учешћем у саобраћајним незгодама

Јачање улоге јединице локалне самоуправе у области безбедности саобраћаја има за циљ децентрализацију управљања безбедности саобраћаја и јачање институција, организација, појединаца и стабилан извор финансирања мера безбедности саобраћаја од наплаћених новчаних казни на територији локалне самоуправе.

1. УВОД:

У саобраћајним незгодама у свету, на годишњем нивоу, смртно страда око 1,3 милиона особа, а око 50 милиона задобије повреде са трајним инвалидитетом. Страдање у саобраћајним незгодама је растући глобални проблем, на који су, између осталих указале и Генерална Скупштина УН и Светска здравствена организација. Глобални план акције деценије безбедности саобраћаја на путевима 2021-2030. године позива Владе држава да предузимају мере на унапређењу нивоа безбедности саобраћаја, у циљу смањења страдања у саобраћајним незгодама.

Страдање и штете у саобраћајним незгодама представљају друштвени, економски и здравствени проблем сваке државе, локалне заједнице, друштва, као и сваког појединца, а њихово смањење захтева изградњу стабилног система праћења и унапређења нивоа безбедности саобраћаја. Изградња стабилног система захтева препознавање и анимирање кључних институција и кључних људи, а изградњу и јачање институционалних капацитета, јаку координацију и кооперацију између кључних институција и кључних људи, а под надзором водеће агенције задужене за безбедност саобраћаја (локалног органа за саобраћај, одговорног руководиоца, доносиоца одлука). Изградња институционалних капацитета подразумева унапређење знања, ставова и понашања сваког појединца чији је посао везан за безбедност саобраћаја, тако да прихвати поруку: „радити и живети са свешћу о безбедности саобраћаја“.

У литератури не постоје универзални „рецепти“ за локалне заједнице. Не постоје општеприхваћени кораци, нити јасна упутства везана за развој, односно унапређење система безбедности саобраћаја у локалној заједници. Свака локална заједница има своје специфичности које се често мењају и треба их имати у виду.

Развој, односно унапређење система безбедности саобраћаја у локалним заједницама представља велики, неискоришћен потенцијал за дугорочно, одрживо унапређење нивоа безбедности саобраћаја на свим нивоима. Почетни кораци ка том циљу представљају управо анализе односно сагледавање стања безбедности саобраћаја на подручју локалних заједница. Праћење стања безбедности саобраћаја неопходан је елемент у процесу управљања и успостављања заштитног система безбедности саобраћаја.

2. СТАЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Стање безбедности саобраћаја ће се представити кроз последице саобраћајних незгода и број страдалих учесника у саобраћају кроз протекле године на путевима општине Темерин.

У 2024. години на путевима општине Темерин догодила се једна саобраћајна незгода која је за последицу имала смрт учесника у саобраћају, 16 лица је претрпело тешке телесне повреде, а 74 лице је претрпело лаке телесне повреде у саобраћајним незгодама. Што значи да је у 2024. години укупно страдало 91 лица у саобраћају на путевима општине Темерин.

На путевима општине Темерин је 91 лица је страдало у саобраћајним незгодама у укупно 99 саобраћајне незгода. Од укупног броја саобраћајних незгода 39 саобраћајне незгоде су за последицу имале материјалну штету.

Због лакшег прегледа извештаја безбедности саобраћаја у 2024. години горе наведени податци су приказани у табели бр.2.1.

Табела бр. 2.1 Број и последице незгода у 2024. у Темерину

Стање безбедности саобраћаја 2024. године у општини Темерин				
Саобраћајних незгода са погинулима	Саобраћајних незгода са повређенима	Саобраћајних незгода са настрадалима	Саобраћајних незгода са материјалном штетом	Укупно саобраћајних незгода
1	59	60	39	99
Број погинулих	Тешке телесне повреде	Лаке телесне повреде	Повређених	Настрадалих
1	16	74	90	91

Када се посматра број смртно страдалих учесника у саобраћаја на путевима општине Темерин од 1997. године, види се да је 2012 и 2018. године биле најбоље. Док је прошле 1998 године било 11 смртно страдалих учесника у саобраћају на путевима општине Темерин.

Постојеће стање безбедности саобраћаја у општини Темерин приказано је у табели бр. 2.2 од 1997. године па до 2024. године.

Табела 2.2. Број страдалих учесника у саобраћају 1997-2024

Год.	ПОГ	ТПП	ЛТП
1997	9	27	68
1998	11	23	63
1999	6	17	32
2000	2	7	30
2001	2	29	40
2002	5	19	43
2003	2	23	34
2004	2	33	54
2005	4	31	62
2006	5	27	76
2007	7	30	66
2008	4	33	92
2009	3	25	97
2010	2	24	85
2011	4	17	69
2012	0	8	78
2013	3	9	92
2014	1	10	72
2015	2	20	99
2016	5	10	77
2017	3	12	71
2018	0	18	68
2019	2	17	63
2020	3	21	58
2021	3	19	54
2022	1	6	84
2023	2	18	74
2024	1	16	74
укупно	94	549	1875

Поред незгода које су за последицу имали смрт лица којих хе било 94 на путевима општине Темерин, догађале су се незгоде које су за последицу имале тешке телесне повреде и лаке телесне повреде учесника у саобраћају. У временском периоду од 1997. године до 2024. године било је 549 лица које су у саобраћајним незгодама претрпеле тешке телесне повреде док је 1.875 лица претрпело лаке телесне повреде у саобраћајним незгодама на путевима општине Темерин. Година када је било највише тешких телесних повреда на

путевима општине Темерин је 2004 и 2008 година, док је 2022 године било најмање тешких телесних повреда у саобраћају.

Табела 2.3 Број страдалих учесника у саобраћају 2020-2024

Год.	ПОГ	ТТП	ЛТП
2020	3	21	58
2021	3	19	54
2022	1	6	84
2023	2	18	74
2024	1	16	74
укупно	10	80	344

У последињих пет година на путевима општине Темерин смртно је страдало 10 учесника у саобраћају, од укупно страдалих половина, више од половине смртно страдалих је у прве две године што говори о позитивном тренду безбедности саобраћаја. У истом временском периоду било је 80 учесника у саобраћају претрпело тешке телесне повреде у саобраћајним незгодама. Лаке телесне повреде у саобраћајним незгодама, на путевима општине Темерин претрпело је 344 лица у протеклих 5 година.

Табела 2.4 Број саобраћајних незгода и последица 2020-2024

Година	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАС	СН МШ	СН УК
2020	3	60	63	36	99
2021	3	52	55	33	88
2022	1	57	58	45	103
2023	2	59	61	39	100
2024	1	59	60	39	99
Укупно	10	287	297	192	489

У табели 2.4 приказан је број и последице саобраћајних незгода. Година у којој је било најмање саобраћајних незгода била је 2021. година, такође у тој години је било и најмање саобраћајних незгода са повређеним лицима.

Како би се урадила додатна анализа стања безбедности саобраћаја по годинама, урадиће се пондерисање старадалих учесника у саобраћају на путевима општине Темерин. Када се одређује број пондерисаних, прихваћено је да један погинули буде еквивалентан као 99 лако повређених лица, а један тешко повређени као 13 лако повређених лица. На граафику је приказана вредност пондера безбедности саобраћаја по годинама.

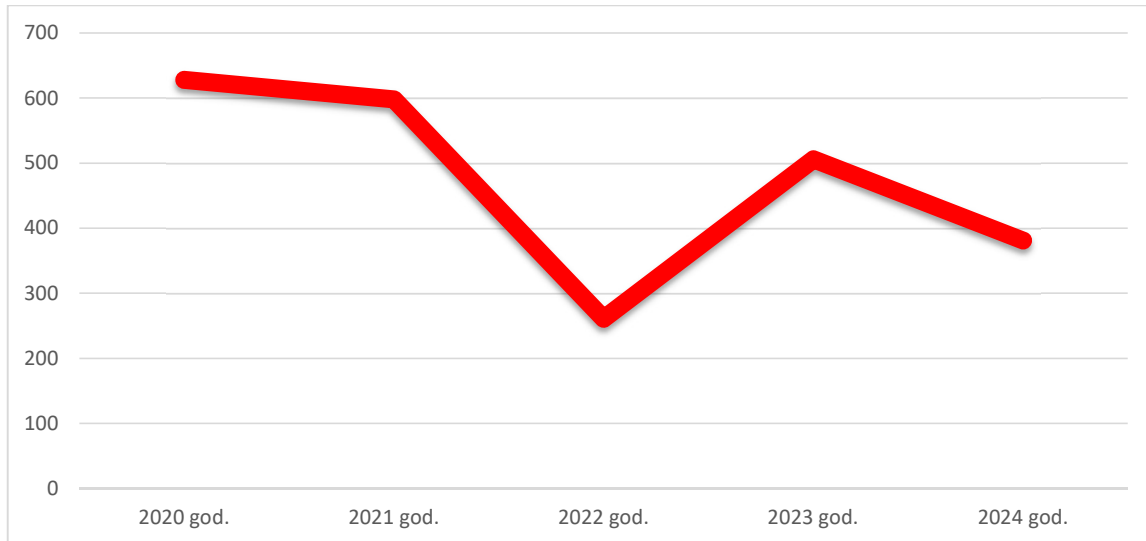

График 2.1. Последице саобраћајних незгода 2020-2024

Са графика се види да је у протеклих пет године 2022. година била најповољнија са аспекта безбедности саобраћаја у општини Темерин. Са графика се види опадајући тренд последица безбедности саобраћаја у последњих пет година.

2.1. СТЕПЕН УГРОЖЕНОСТИ

Утврђивање нивоа безбедности саобраћаја на неком одређеном подручју истраживања није лако мерљиво, па се из тог разлога за одређивање нивоа безбедности у саобраћају користи њено наличје, односно степен угрожености. Под степеном угрожености подразумева се ризик који прати одвијање саобраћаја, тј. опасност којој су изложени људи и имовина. Такође, степен угрожености представља могућност, вероватноћу или изгледност настанка саобраћајне незгоде или другог вида угрожавања људи и имовине.

Степен угрожености у саобраћају се утврђује према:

- Просторном критеријуму (степен угрожености у држави, региону, путу, насељу...);
- Персоналном критеријуму (степен угрожености пешака, возача бицикала...)

Израчунавање степена угрожености омогућава нам да утврдимо степен, односно величину опасности, разлоге њеног настајања као и одређена сазнања која ће омогућити ефикасније мере друштвене интервенције.

За оцену степена угрожености у саобраћају користе се различити поступци и анализе:

- Анализа саобраћајних незгода;
- Анализа конфликта у саобраћају;
- Експертско утврђивање...

За утврђивање степена угрожености на основу анализе саобраћајних незгода, стављају се у однос саобраћајне незгоде и њихове последице са: бројем становника, бројем регистрованих моторних возила, интензитетом саобраћаја, дужином путне и уличне мреже.

Поред апсолутних података о броју и последицама саобраћајних незгода, у наредним табелама представљене су вредности релативних показатеља за општину Темерин. Вредности релативних показатеља су добијене на основу:

- Броја саобраћајних незгода са настрадалим лицима-ЈР (СНнас) и СР (СНнас);
- Броја саобраћајних незгода са погинулим лицима-ЈР (СНпог) и СР (СНпог);
- Броја погинулих лица у саобраћајним незгодама-ЈР ПОГ и СР ПОГ;
- Збира бројева погинулих и тешко повређених лица-ЈР п+тп и СР п+тп;
- Пондерисаног броја настрадалих лица на основу последица саобраћајних незгода - ЈПБН и СПБН.

Математичке формуле за израчунавање изабраних показатеља дате су у наставку.

Јавни и саобраћајни ризик на основу броја саобраћајних незгода са настрадалим лицима:

$$JRSN_{nas} = \frac{Br. SN_{nas}}{Br. stanovnika} \times 100.000 \quad SRNS_{nas} = \frac{Br. SN_{nas}}{Br. reg. mot. vozila} \times 10.000$$

Јавни и саобраћајни ризик на основу броја саобраћајних незгода са погинулим лицима:

$$JRSN_{pog} = \frac{Br. SN_{pog}}{Br. stanovnika} \times 100.000 \quad SRNS_{pog} = \frac{Br. SN_{pog}}{Br. reg. mot. vozila} \times 10.000$$

Јавни и саобраћајни ризик на основу броја погинулих лица:

$$JRPOG = \frac{Br. POG}{Br. stanovnika} \times 100.000$$

$$SRPOG = \frac{Br. POG}{Br. reg. mot. vozila} \times 10.000$$

Јавни и саобраћајни ризик на основу броја погинулих и тешко повређених лица:

$$JR_{p+to} = \frac{Br. POG + Br. TTP}{Br. stanovnika} \times 100.000 \quad SR_{p+t} = \frac{Br. POG + Br. TTP}{Br. reg. mot. vozila} \times 10.000$$

Јавни и саобраћајни ризик на основу пондерисаног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама:

$$JPBN = \frac{LTP \times P1 + TTP \times P2 + POG \times P3}{Br. stanovnika} \times 10.000$$

$$SPBN = \frac{LTP \times P1 + TTP \times P2 + POG \times P3}{Br. reg. mot. vozila} \times 1.000$$

где су П1, П2 и П3 коефицијенти (пондери) који имају вредности: П1=1, П2=13 и П3=99. Вредности пондера су објављене од стране Британског министарства за транспорт.

Табела 14. Број и последице саобраћајних незгода општине Темерин за 2020-2024. годину

Р.бр.	Општина Темерин	Укупно СН	СН са настрадалима	СН са повређенима	СН са погинулима	ПОГ	ТТП	ЛТП
1.	2020. година	99	63	60	3	3	21	58
2.	2021. година	88	55	52	3	3	19	54
3.	2022. година	103	58	57	1	1	6	84
4.	2023. година	100	61	59	2	2	18	74
5.	2024. година	99	60	59	1	1	16	74

Табела 15. Вредности јавних и саобраћајних ризика страдања општине Темерин за 2020-2024. годину

Р.бр.	Општина Темерин	ЈПБН	СПБН	ЈП ПОГ	СР ПОГ	ЈП П+Т	СР П+Т	ЈР (СНпог)	СР (СНпог)	ЈР (СНнас)	СР (СНнас)
1.	2020. година	243,6	52,2	11,6	2,5	93,1	19,9	11,6	2,5	244,4	52,3
2.	2021. година	232,0	49,7	11,6	2,5	85,3	18,3	11,6	2,5	213,3	45,7
3.	2022. година	101,2	21,7	3,9	0,8	27,2	5,8	3,9	0,8	225,0	48,2
4.	2023. година	196,3	42,0	7,8	1,7	77,6	16,6	7,8	1,7	236,6	50,7
5.	2024. година	147,8	31,7	3,9	0,8	65,9	14,1	3,9	0,8	232,7	49,9

Вредности јавног ризика су
подељене на следећи начин:

- Врло низак до 98;
- Низак од 98 до 157;
- Средњи од 157 до 215;
- Висок од 215 до 274 и
- Врло висок више од 274

Вредности саобраћајног ризика
су подељене на следећи начин:

- Врло низак до 29;
- Низак од 29 до 51;
- Средњи од 51 до 73;
- Висок од 73 до 95 и
- Врло висок више од 95

Ако упоредимо вредности пондерисаног јавног и саобраћајног ризика страдања из табеле 15 можемо закључити да су вредности највеће за 2020. годину док је најбезбеднија 2022. Вредности током година стално варирају што намеће закључак да још увек није изграђен, односно успостављен заштитни систем управљања безбедношћу саобраћаја на територији општине Темерин. На графику 2.2 приказан је график са јавним ризиком у протеклих пет година у општини Темерин.

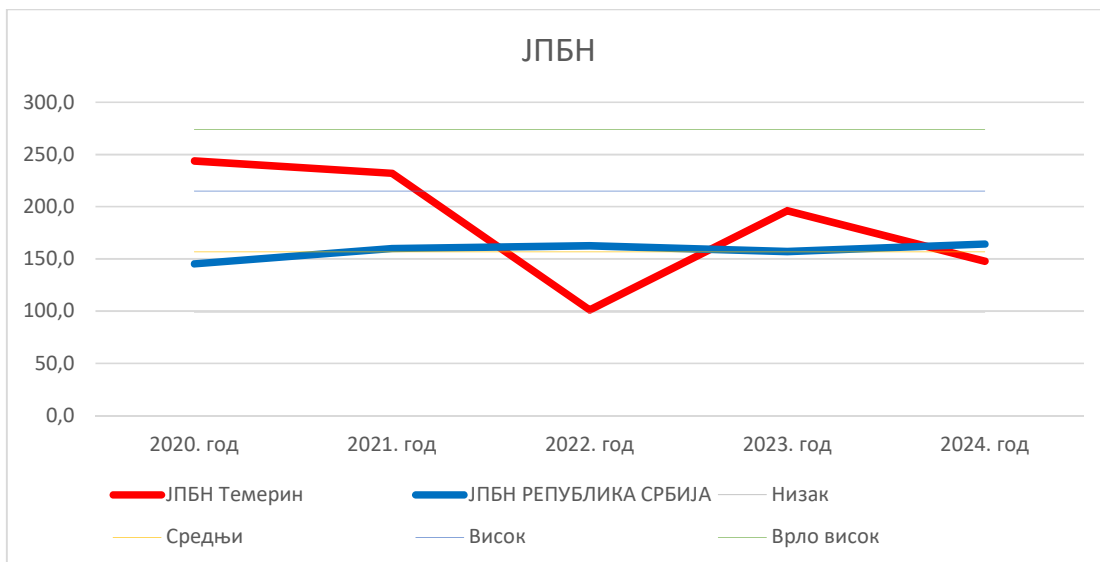

График 2.2. Вредности јавног ризика општине Темерин за 2020-2024. годину

На графику 2.3 приказан је график са саобраћајним ризиком у протеклих пет година у општини Темерин.

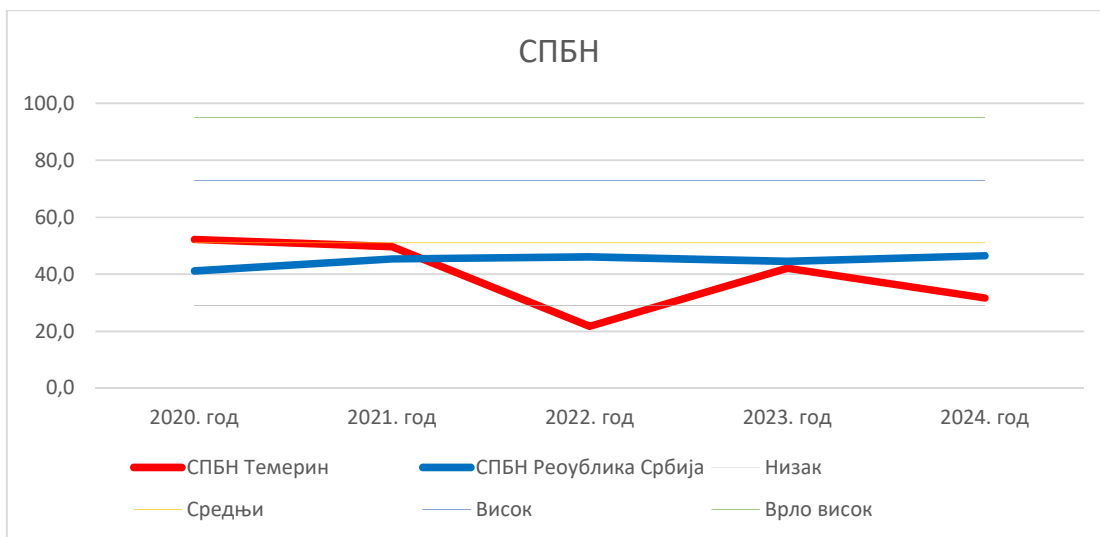

График 2.3. Вредности саобраћајног ризика општине Темерин за 2020-2024. Годину

На графицима на којима је представљен јавни и саобраћајни ризик може се уочити да је крива јавног и саобраћајног ризика за општину Темерин скоро индентична за анализирани период односно у протеклих 5 година. Најмањи и јавни и саобраћајни ризик је био 2022. године, док је највећи и јавни и саобраћајни ризик био 2020. године у Темерину. У поређењу са јавним И саобраћајним ризиком Републике Србије, општина Темерин је била безбеднија 2024, 2023 и

2022 гледајући саобраћајни ризик, док је 2022 и 2024 године била безбеднија када се посматра јавни ризик.

3. ТРОШКОВИ САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА

Трошкови саобраћајних незгода представљају укупну висину штета изазваних саобраћајним незгодама. У трошкове саобраћајних незгода спадају:

- бол и патња жртава саобраћајних незгода,
- губитак квалитета живота жртава саобраћајних незгода,
- некомпензована бол и недостатак жртве родбини,
- изгубљена продуктивност,
- трошкови оштећења возила и објеката,
- трошкови здравствених услуга,
- социјална давања,
- трошкови поступања након саобраћајне незгоде (хитне службе),
- трошкови сахране,
- изгубљена добит,
- трошкови осигурања,
- трошкови радног места,
- правни трошкови,
- трошкови правосудних органа,
- трошкови спровођења санкција,
- трошкови услед временских губитака и др.

Висина штете настале у саобраћајним незгодама не може се прецизно измерити, проценити и израчунати, па се примењују различити поступци за процену висине штете настале у саобраћајним незгодама. На основу модела рачунања висине штете који је примењен у Републици Србији и Републици Српској, процењено је да трошкови једне саобраћајне незгоде са погинулима износе 317.317€, саобраћајне незгоде са тешко повређеним 34.094€, а саобраћајне незгоде са лако повређеним 3.181€. У табели 3.1 приказани су трошкови саобраћајних незгода у којима је било погинулих лица, тешко и лако повређених у саобраћајним незгодама на територији општине Темерин, односно трошкови тих незгода по годинама.

Табела 3.1. Трошкови саобраћајних незгода у којима је било погинулих лица, тешко и лако повређених као и новчани трошкови незгода

Година	Трошкови незгода са погинулим	Трошкови незгода са тешко повређеним	Трошкови незгода са лако повређеним	Укупно за годину
2020	951.951,00 €	715.974,00 €	184.498,00 €	1.852.423,00 €
2021	951.951,00 €	647.786,00 €	171.774,00 €	1.771.511,00 €
2022	317.317,00 €	204.564,00 €	267.204,00 €	789.085,00 €
2023	634.634,00 €	613.692,00 €	235.394,00 €	1.483.720,00 €
2024	317.317,00 €	545.504,00 €	235.394,00 €	1.098.215,00 €

Укупни трошкови саобраћајних незгода на путевима општине Темерин за протеклих пет година износе 6.994.954,00 € по изнетој методологији. Највећи трошкови саобраћајних незгода у протеклих пет година било је 2020. године, а најмање трошкова је било 2022 године.

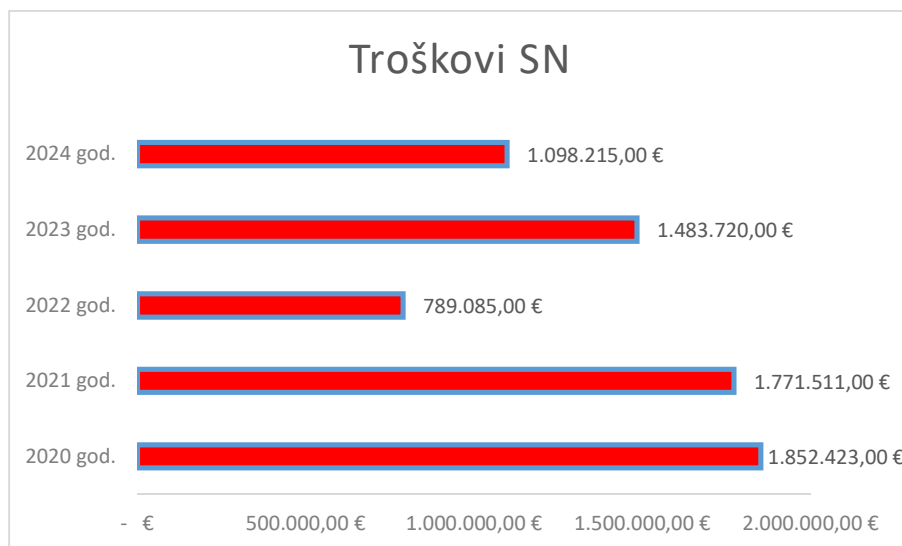

График 3.1. Трошкови саобраћајних незгода у општини Темерин

4. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

4.1. УГРОЖЕНЕ КАТЕГОРИЈЕ УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ

Неке категорије учесника у саобраћају су више угрожене од других и оне су назване „рањиви“ учесници у саобраћају. Рањиви учесници у саобраћају могу да се посматрају по више ствари и то:

- Нивоу заштићености
- Способности у вршењу одређених радњи у саобраћају
- Старости
- Искуству у управљању возилом
- Врсти учесника у саобраћају

Ниво заштите:

Када се рањиви учесници у саобраћају посматрају по нивоу заштите, мисли се на ниво заштите од спољашњих фактора. Возачи и путници у путничким возилима, теретним возилима, аутобусима итд. су заштићени од спољних утицаја, каросерија возила у којима се они налазе штити их од спољних утицаја, како атмосферских, тако и од утицаја последица саобраћајних незгода у којима учествују та возила. Возаче и путнике путничких аутомобила, теретних возила и аутобуса штити каросерија возила у саобраћајним незгодама у односу на пешаке, возаче мотоцикала, мопеда и бициклисти. Ова тврдња се потврђује следећим чињеницама:

- Од укупно регистрованих возила 1,5% су двоточкаши, а од укупног броја погинулих су 9% возачи двоточкаша, што нам говори да су они 6 пута више угрожени од других учесника у саобраћају
- Од укупног броја незгода 7% су незгоде са пешацима, а од укупног броја погинулих 25% погинулих су пешаци, што значи да су пешаци 3,5 пута више угрожени од осталих учесника у саобраћају, тј. Сваки четврти погинули учесник у саобраћају је пешак

Способности вршења одређених радњи:

Особе са инавидитетом и особе са посебним потребама су угрожени у саобраћају због њихових ограничења која су проузрокована стањем тих појединаца. Радње у саобраћају као и у свакодневном животу које се подразумевају као веома једноставне, лица са посебним потребама и са инавидитетом неке од радњи у саобраћају изводе много теже и захтевају више времена и простора од осталих учесника у саобраћају за извршење појединих радњи и то их чини рањивима.

Старост учесника у саобраћају:

Када се посматра старост учесника у саобраћају као рањиви учесници у саобраћају се издвајају деца и стара лица. Под децом у овом смислу се сматрају лица старости до 12 година, а под старим лицима се сматрају лица старости преко 65 година живота. Ова тврдња да се се потврђује следећим чињеницама:

- Деца су изузетно специфична због тога што нису стекла неопходна знања, нити формирала свест за безбедно учествовање у саобраћају, она немају вештине, развијене ставове. Чешће спонтано него промишљено прелазе улицу. До 10. године развој видног поља још увек није завршен, па је оно тада уже него код одраслих. Све до 11. године деца тешко усмеравају пажњу на саобраћај. Деца до 12. година старости не би требало самостално, без пратње и надзора одраслих, да учествују у саобраћају.
- Већ од 50. године живота кости постају кртије, смањује се еластичност меких ткива и снага мишића. Стара лица поједине радње у саобраћају, које су раније обављала без потешкоћа, са задовољавајућом брзином и прецизношћу, сада обављају уз одређене потешкоће и са ограничењима. Стара лица немају свест ни разумевање да одређене радње у саобраћају, било као возачи било као пешаци, сада не могу да изведу као некада. Опада оштрина вида, слуха, снага, издржљивост, спретност, па чак и интелигенција и способност за учење. 40% погинулих пешака су старости преко 65 година.

Искуства у управљању возилом:

Возачи који су тек положили возачки испит и почели да возе немају довољно искуства и возачке рутине што их чини рањивим учесницима у саобраћају. Када се млади и неискусни возачи затекну у опасној саобраћајној ситуацији, мања вероватноћа је да ће они добро и брзо одреаговати и избећи незгоду у односу на неког искусног возача. Законодавац је препознао да су почетници угрожена категорија у саобраћају и уведене су пробне возачке дозволе за почетнике који имају бројна ограничења, а све у сврху да буду заштићени у саобраћају и да мање страдају. Процењује се да је код неискусних возача ризик учешћа у незгоди 3–5 пута већи него код искусних возача. Око 50% свих возача учесника у саобраћајним незгодама има до пет година возачког стажа (мада је њихово учешће у саобраћају око 20%).

Врста учесника у саобраћају:

Када се говори о врсти учесника у саобраћају, постоје бројне поделе. Између осталих подела на возаче аматере и возаче професионалце. Возачи аматери су сви возачи којима управљање возилом није основно занимање и они у саобраћају на путу проведу око један сат у току дана. Возачи

професионалци су возачи којима је управљање возилом основно занимање (нпр. возачи камиона, возачи аутобуса, такси возачи, возачи возила под пратњом, возачи возила са првенством пролаза и др. Ови возачи у просеку на путу проведу око 8 сати у току једног дана. Од возача професионалаца се очекује да они добро познају сва правила и прописе из области безбедности саобраћаја и да их поштују и да се придржавају свих ограничења. Оно што возаче професионалце чини рањивим учесницима у саобраћају је изложеност саобраћају односно опасностима која су саставни део саобраћаја.

4.2.1. УГРОЖЕНОСТ ПО КАТЕГОРИЈИ ВОЗИЛА У 2024. ГОДИНИ

У општини Темерин у 2024. години су најугроженији били учесници у саобраћају у путничким возилима, погинуло лице у саобраћајној незгоди је било возач. Поседице саобраћајних незгода по категоријама возила приказани су у табели 4.1.

Табела 4.1 Поседице саобраћајних незгода по категорији возила у 2024. години.

Категорија возила	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	СН УК
БИЦИКЛ	0	18	18	0	18
МОТОЦИКЛ	1	2	3	1	4
ТРАКТОР	0	2	2	1	3
ПУТНИЧКО ВОЗИЛО	0	54	54	29	83
АУТОБУС	0	0	0	2	2
ТЕРЕТНО ВОЗИЛО	0	9	9	18	27
ПРИКЉУЧНО ВОЗИЛО	0	3	3	3	6
МОПЕД	0	1	1	0	1
НЕПОЗНАТА	0	0	0	1	1

У 2024. години у највише саобраћајних незгода су учествовала путничка возила, затим теретна возила и бициклисти. Саобраћајна незгода у којој је учесник у саобраћају изгубио живот је саобраћајна незгода са моторциклистом.

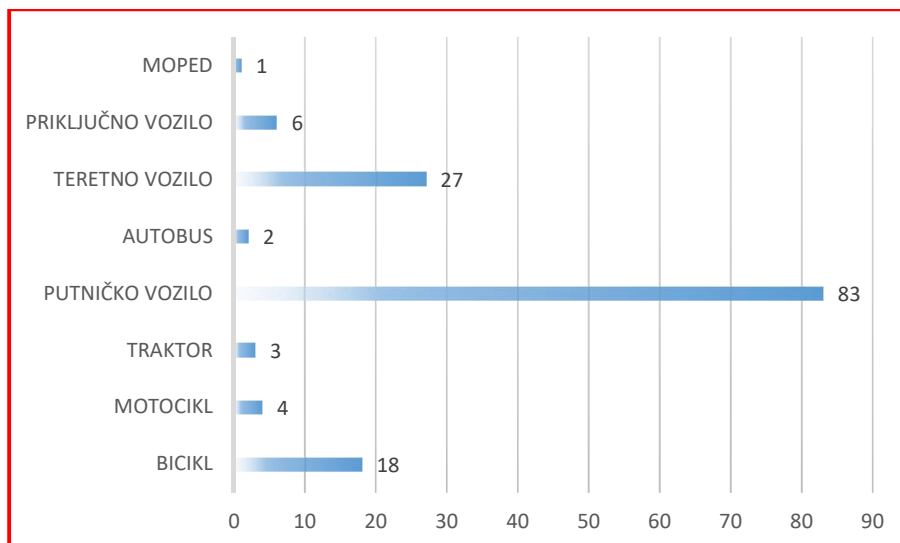

График 4.1. Број саобраћајних незгода по категоријама возила у 2024. години

4.2.2. УГРОЖЕНОСТ ПО СВОЈСТВУ УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ У 2024. ГОДИНИ

Када се говори о својству учесника у саобраћају мисли се на возаче, путнике и пешаке. Страдали приказани по својству учесника у саобраћајним незгодама приказана су у табели 4.2.

Табела 4.2. Својства страдалих учесника у 2024.

Својство учесника	ПОГ	ТТП	ЛТП	ПОВ	НАСТ
Возач	1	13	45	58	59
Пешак	0	0	2	2	2
Путник	0	3	27	30	30

Највише страдалих учесника у саобраћају су возачи, 59 од 91 страдала учесника у саобраћају су возачи, у 2024 години када се посматра угроженост по својству учесника у саобраћају био је два повређена пешака и 30 путника.

График 4.2. Учесници у саобраћајним незгодама посматрајући својство у 2024. години.

4.2.3. БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА ПРЕМА СТАРОСТИ УЧЕСНИКА У 2024. ГОДИНИ

Као што је раније наведено одређене групе старосних доби спадају под угрожене учеснике у саобраћају, то је резултат бројних анализа и истраживања. У табели 4.3 приказане су старосне доби страдалих учесника у саобраћају на путевима општине Темерин у 2024. години.

Табела 4.3. Страдали по старосним добима у саобраћајним незгодама у 2024.

Старост учесника	ПОГ	ТТП	ЛТП	ПОВ	НАСТ
0-3	0	0	0	0	0
4-12	0	1	3	4	4
13-20	0	0	10	10	10
21-30	0	4	17	21	21
31-40	0	0	9	9	9
41-50	0	3	11	14	14
51-65	1	3	15	18	19
Сртарији од 65	0	5	9	14	14

Из старосне доби преко 65 година, имама највише тешко повређених лица њих 5. Деце до 12 година није било ни погинулих, али је једно дете од 11

година претрпело тешку повреду у саобраћајној незгоди. Учесник у саобраћајној незгоди који је изгубио живот био је стар 54 године.

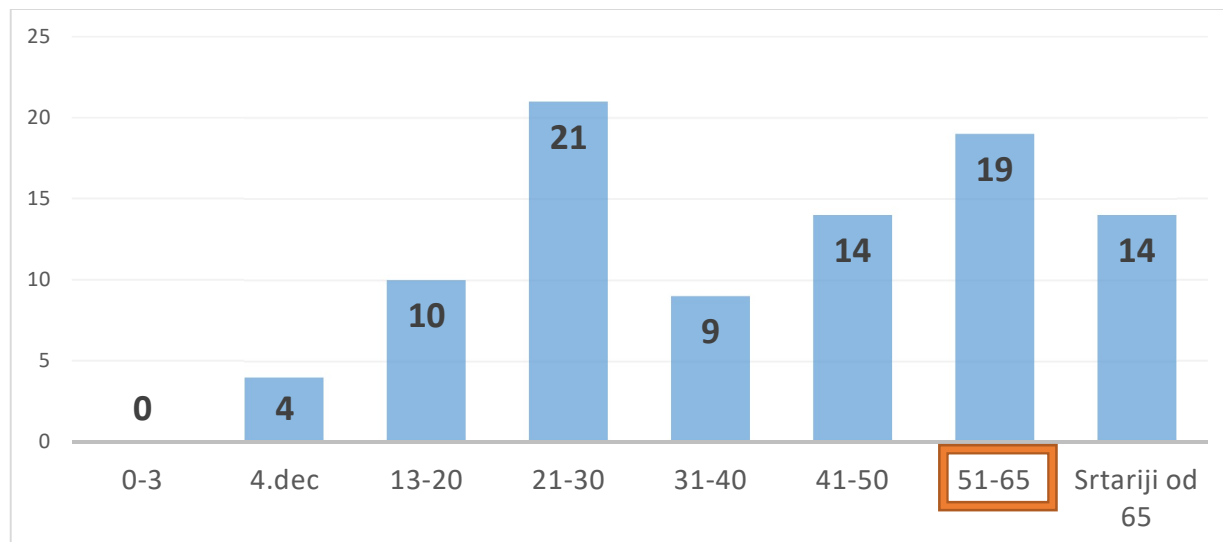

График 4.3. Удео страдалих у одређеним старосним добима у 2024. години

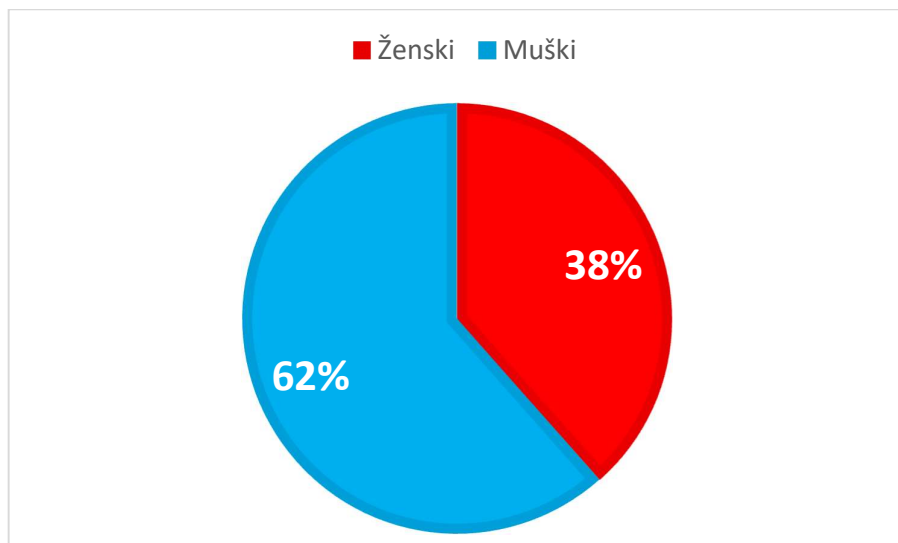
4.2.4. БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА ПРЕМА ПОЛУ УЧЕСНИКА У 2024. ГОДИНИ

Није редак случај да у друштву влада мишљење да су мушкарци бољи возачи од жена, али заправо чињенице говоре да мушкарци много чешће страдају у саобраћају у односу на жене. У табели 4.4 приказано је страдање учесника у саобраћају према полу учесника у саобраћају.

Табела 4.4. Страдали по полу у саобраћајним незгодама у 2024.

Пол	ПОГ	ТПП	ЛТП	ПОВ	НАСТ
Женски	0	4	31	35	35
Мушки	1	12	43	55	56

Из табеле 4.4 се види да има више и повређених мушкараца у односу на жене, као и да су сви погинули били мушког пола на путевима општине Темерин у 2024. години.

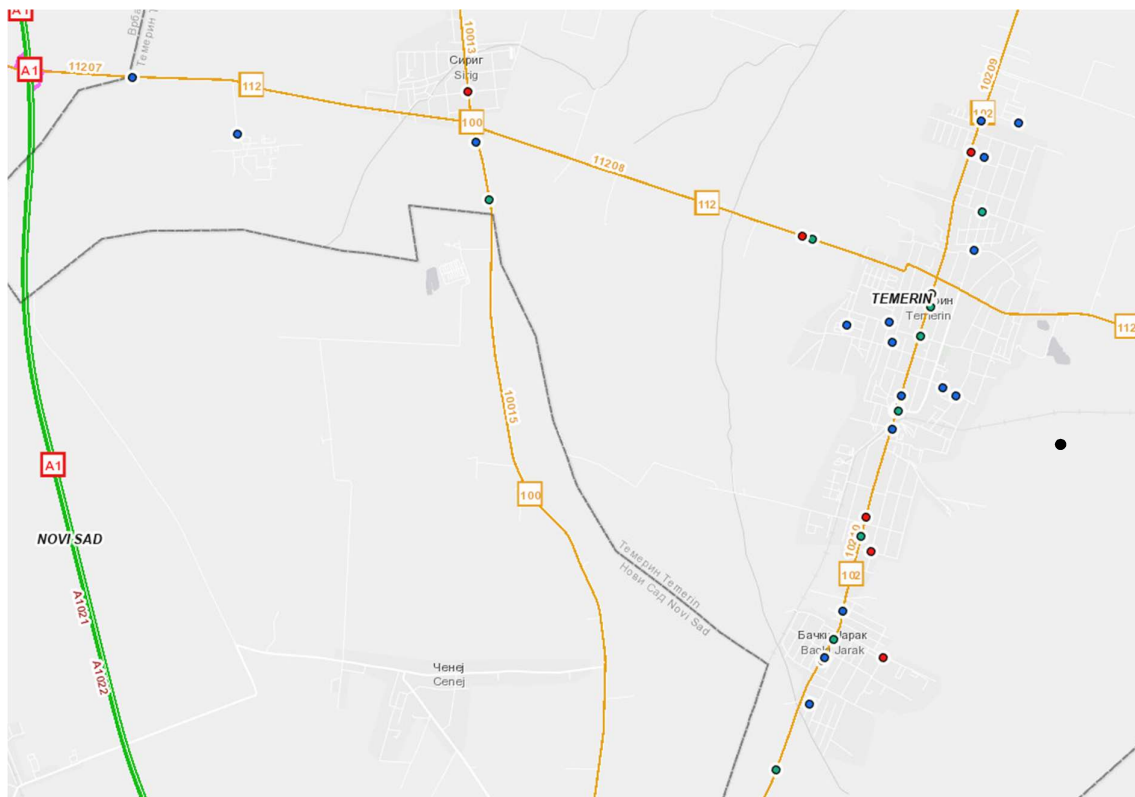
Слика 16. Процентуални удео страдалих мушкараца и жена у 2024. години

У општини Темерин када се гледају сви страдали учесници у саобраћају 62% односно њих 56 су мушког пола, док је 38% страдалих женског пола односно њих 35. Мушкарци су претрпели више и тешких и лаких телесних повреда у односу на жене.

5. ПРОСТОРНА РАСПОДЕЛА САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА У 2024. ГОДИНИ

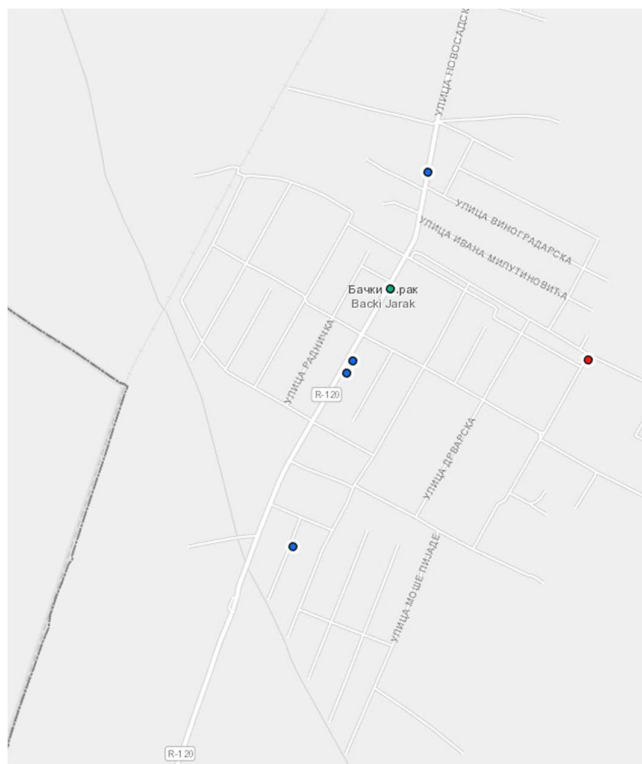
Како би се урадио квалитетан извештај саобраћајних незгода неопходно је посматрати поред броја и последица саобраћајних незгода и просторну и временску расподелу незгода. То је најбољи пут до квалитетних закључака које могу да унапреде безбедност саобраћаја.

На слици 5.1 приказана је просторна расподела саобраћајних незгода, где плаве тачкице представљају локацију саобраћајних незгода са материјалном штетом, црвене тачкице представљају локацију саобраћајних незгода са повредама, а црне саобраћајне незгоде где су лица изгубила живот.

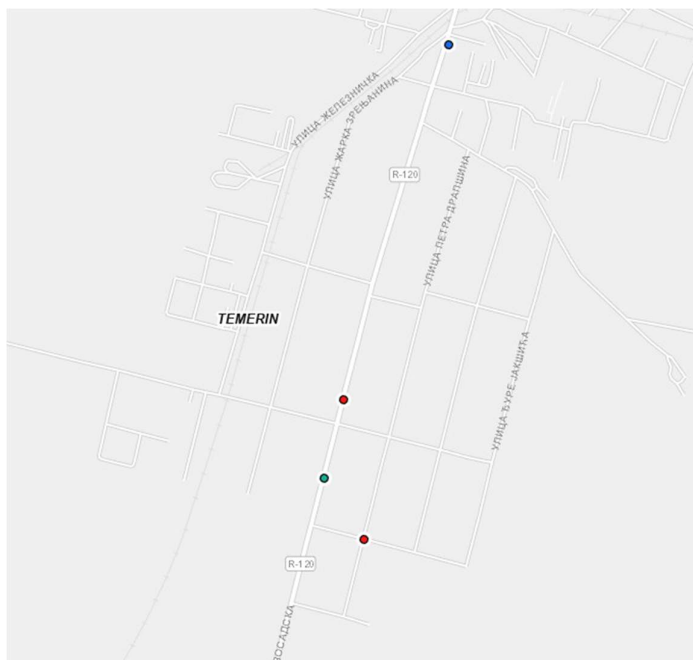

Слика 5.1. Просторна расподела саобраћајних незгода у 2024. години у општини Темерин

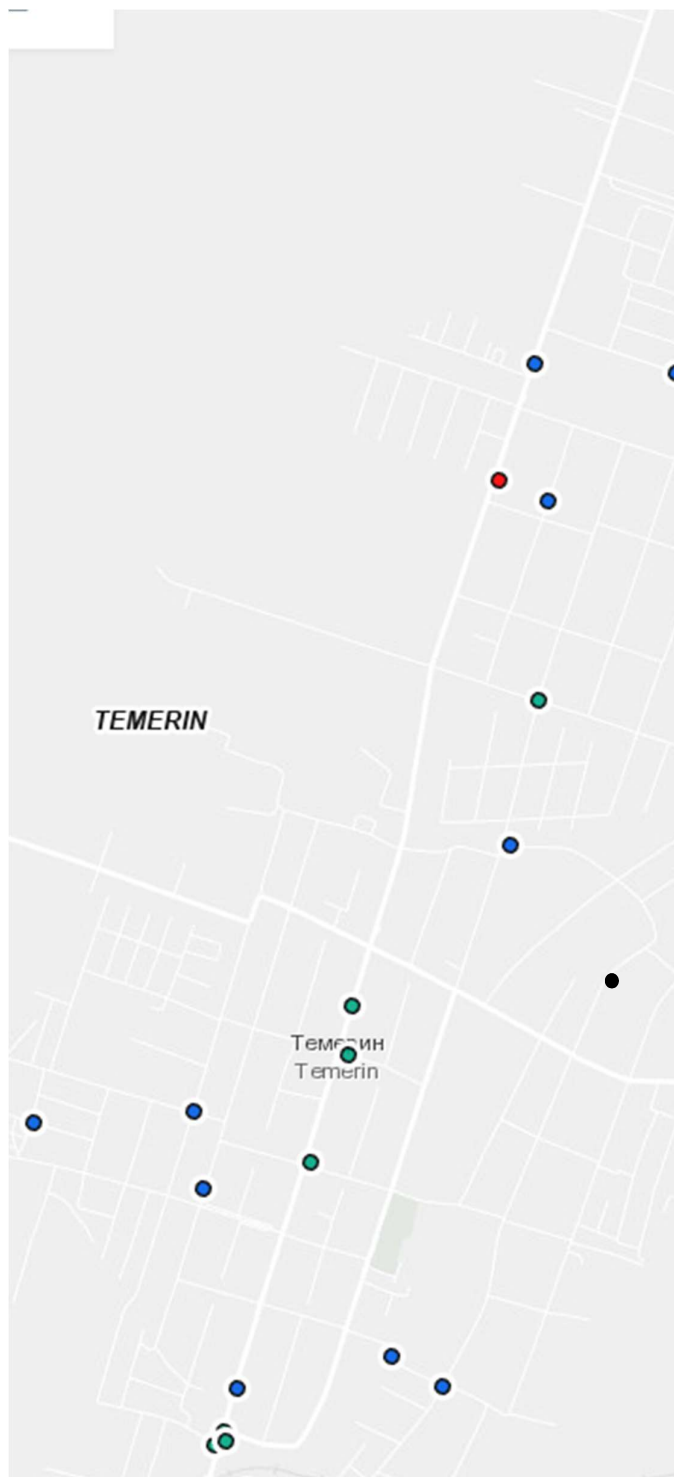
Са слике 5.1 се види да је највећа коцентрација саобраћајних незгода у насељеном се дешавала на проласцима државних путева кроз насељено место.

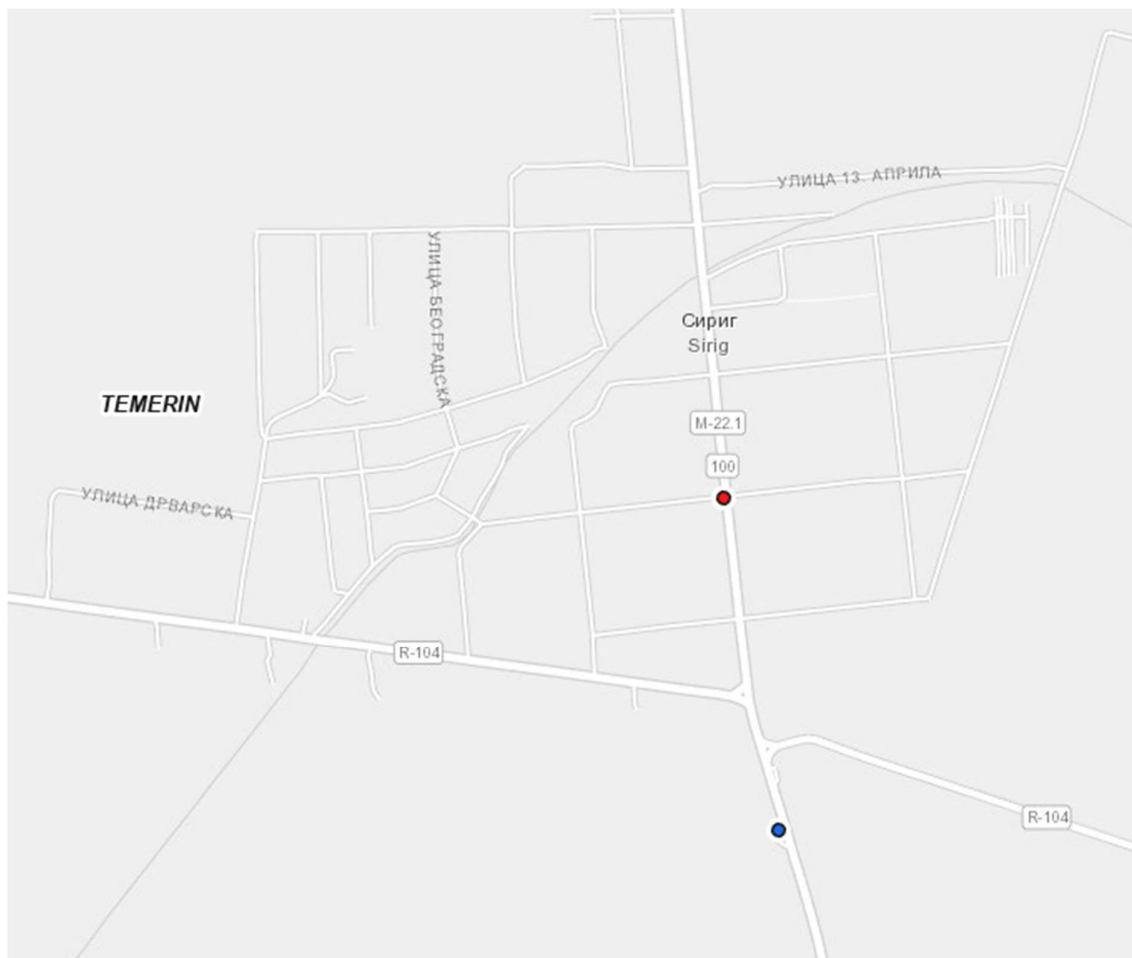
Слика 5.2. Просторна расподела саобраћајних незгода у 2024. години у насељеном месту Бачки Јарак

Слика 5.3. Просторна расподела саобраћајних незгода у 2024. години у Старом Ђурђеву

Слика 5.3. Просторна расподела саобраћајних незгода у 2024. години у насељеном месту Темерин

Слика 5.4. Просторна расподела саобраћајних незгода у 2024. години у насељеном месту Сириг

Од укупно 99 саобраћајних незгода на подручју општине Темерин 87 саобраћајних незгода су се догодиле у насељеним местима што је 88% од укупних саобраћајних незгода. Од 87 саобраћајне незгоде које су се догодиле у насељеним местима, 50 саобраћајних незгода за последицу су имале повређена лица, а 36 саобраћајних незгода су за последицу имале материјалну штету. Све наведено и процентуална расподела престављена је у табели 5.1.

Табела 5.1 Број саобраћајних незгода у насељу и последице за 2024. годину

	Број СН	СН са погинулима	СН са повређенима	СН са материјалном штетом
Незгода у насељеним местима	87	1	50	36
Ван Насеља	12	0	9	3

Када се посматра просторна расподела, може се закључити да се већина саобраћајних незгода догодила на путевима у насељених местима. У насељеном месту се такође догодила и саобраћајна незгода са смртим случајем.

На државним путевима су се догодиле 60 саобраћајних, а на локалним улицама 68 саобраћајних незгода. Саобраћајна незгода са погинулим лицем догодила се на локалној улици.

Табела 25. Број саобраћајних незгода и последице на државним и локалним путевима за 2022. годину

	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	СН УК
Државни пут	0	39	39	21	60
Улица у насељу	1	37	38	30	68

Више незгода са повређеним лицима се догађало на државним путевима, док су се саобраћајне незгоде са материјалном штетом чешће догађале на локалним улицама у насељу.

6. ВРЕМЕНСКА РАСПОДЕЛА САОБРАЋАЈНИХ НЕЗГОДА

Када се анализира временска расподела саобраћајних незгода и страдалих у саобраћају, анализира се по месецима у току године, данима у току недеље и часовима у току дана.

6.1. ВРЕМЕНСКА РАСПОДЕЛА ПО МЕСЕЦИМА У ТОКУ 2024. ГОДИНЕ

У табели 6.1 се приказје колико саобраћајних незгода је било по месецима у току године у општини Темерин у 2024. години.

Табела 6.1. Број саобраћајних незгода по месецима у току 2024. године

Месец	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	СН УК
Јануар	0	2	2	6	8
Фебруар	0	3	3	2	5
Март	0	2	2	1	3
Април	0	4	4	7	11
Мај	0	7	7	1	8
Јун	0	4	4	2	6
Јул	0	2	2	1	3
Август	0	7	7	4	11
Септембар	1	4	5	4	9
Октобар	0	8	8	4	12
Новембар	0	8	8	2	10
Децембар	0	8	8	5	13

У табели се види да су јануар и јул били најбезбеднији месеци у општини Темерин, у тим месецима су биле по три саобраћајне незгоде. У децембру се догодило највише саобраћајних незгода, а у септембру се догодила саобраћајна незгода са погинулим лицем.

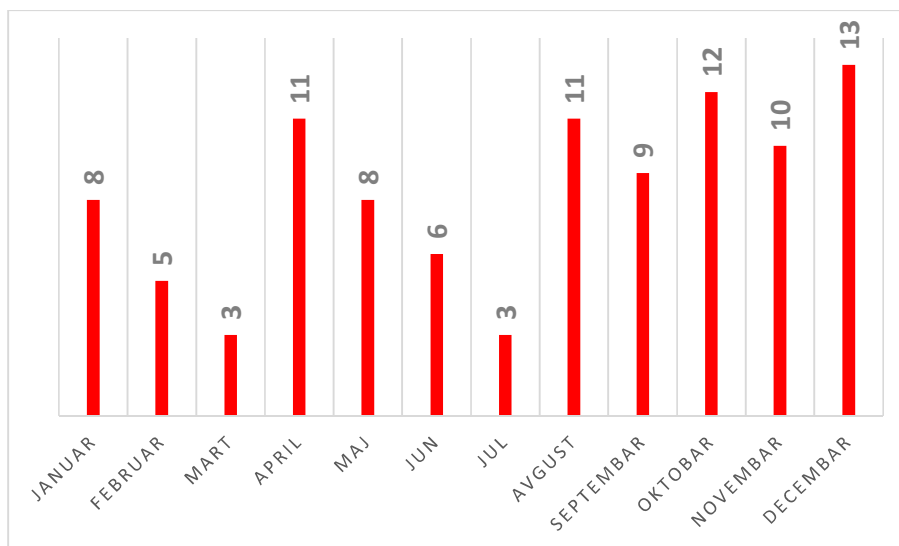

График 6.1. Приказ саобраћајних незгода по месецима у току године за 2024. годину

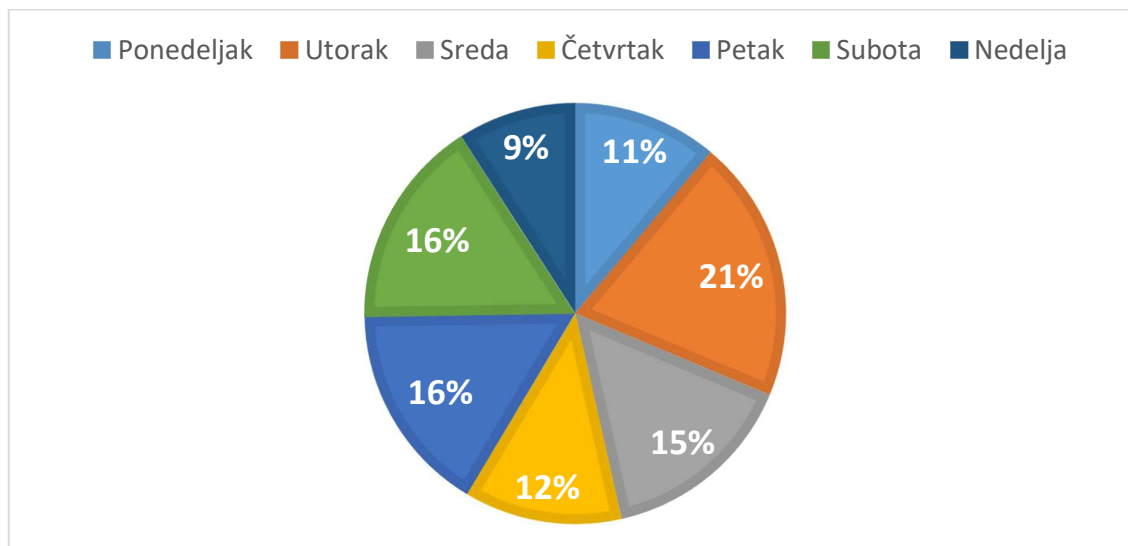
6.2. ВРЕМЕНСКА РАСПОДЕЛА ПО ДАНИМА У ТОКУ МЕСЕЦА У 2024. ГОДИНИ

У табели 6.2 се приказје колико саобраћајних незгода је било по данима у току недеље у општини Темерин у 2024. години.

Табела 6.2. Број саобраћајних незгода по данима у току 2023. године

Дан	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	СН УК
Понедељак	0	5	5	6	11
Уторак	0	14	14	6	20
Среда	0	7	7	8	15
Четвртак	0	8	8	4	12
Петак	0	11	11	5	16
Субота	1	9	10	6	16
Недеља	0	5	5	4	9

Највише саобраћајних незгода са повређенима било је уторком. Незгода са смртним случајем се догодила у суботу. Најмање саобраћајних незгода се догодило недељом.

Слика 6.2. Проценат саобраћајних незгода по данима у току недеље у 2024. години

6.3. ВРЕМЕНСКА РАСПОДЕЛА ПО ЧАСОВИМА У ТОКУ ДАНА У 2024. ГОДИНИ

У табели 6.3 се приказје колико саобраћајних незгода је било по часовима у току дана у општини Темерин у 2024. години.

Табела 6.3. Број саобраћајних незгода по часовима у току дана 2024. године

Час	СН ПОГ	СН ПОВ	СН НАСТ	СН МШ	СН УК
0-1	1	0	1	0	1
1-2	0	0	0	0	0
2-3	0	0	0	1	1
3-4	0	1	1	1	2
4-5	0	0	0	1	1
5-6	0	1	1	0	1
6-7	0	2	2	0	2
7-8	0	6	6	7	13
8-9	0	4	4	2	6
9-10	0	0	0	4	4
10-11	0	2	2	0	2
11-12	0	5	5	1	6
12-13	0	3	3	4	7
13-14	0	3	3	5	8
14-15	0	4	4	2	6
15-16	0	4	4	3	7
16-17	0	9	9	2	11
17-18	0	1	1	1	2
18-19	0	4	4	1	5
19-20	0	2	2	1	3
20-21	0	2	2	1	3
21-22	0	2	2	1	3
22-23	0	2	2	1	3
23-24	0	2	2	0	2

Саобраћајна незгода оја је за последицу имала смрт лица догодила се у 0:40 часова. Између 1 и 2 часа није се догодила ниједна саобраћајна незгода. Период дана када је било највише саобраћајних незгода је између 7 и 8 часова.

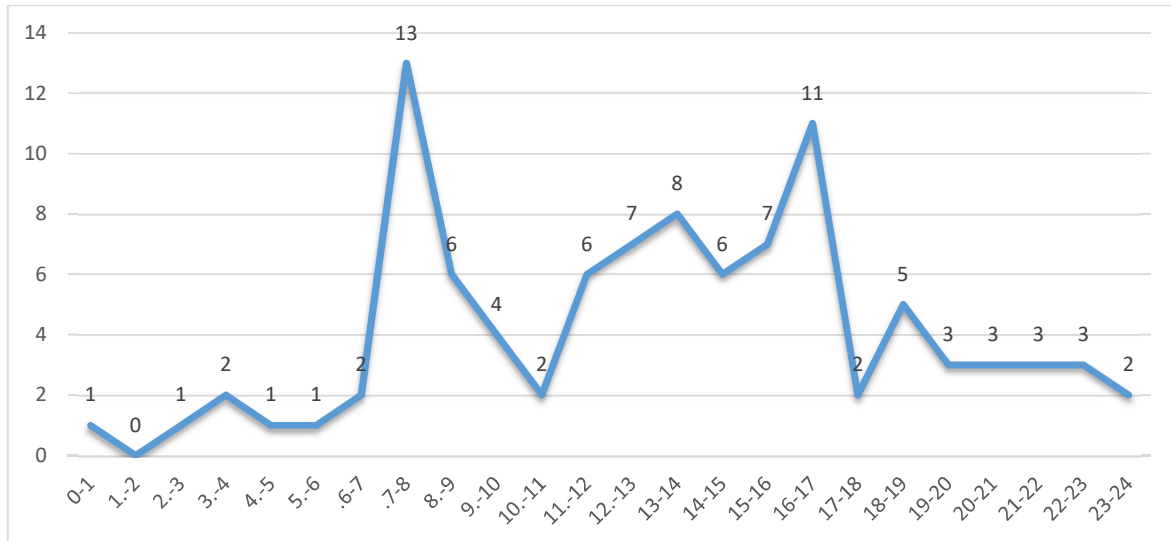

График 6.3. Број саобраћајних незгода по часовима у току дана 2024. године

7. АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ ПРЕДУЗИМАЈУ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући просторну, временску и анализу страдања учесника у саобраћају, безбедност саобраћаја у општини Темерин се може побољшати спровођењем следећих активности:

- Дубинска анализа саобраћајних незгода
- Независна оцена утицаја пута на настанак саобраћајних незгода са погинулим лицима за период од последњих 3 година на локалним путевима општине
- Анализа стања безбедности појединих учесника у саобраћају (млади, стари, пешаци, бициклисти, мотоциклисти, mopедисти, трактористи и др.) са предлогом мера за унапређење безбедности саобраћаја за те категорије учесника у саобраћају;
- Превентивни рад са појединим категоријама учесника у саобраћају (млади, стари, пешаци, бициклисти, мотоциклисти, mopедисти, трактористи и др.)
- Промоција, обука и подела дечијих седишта, а наручито за децу узраста од 0 до 12 година
- Стручно усавршавање кадрова запослених у области безбедности саобраћаја и обука чланова Савета за безбедност саобраћаја за професионалан приступ раду области безбедности саобраћаја
- Истраживање ставова возача и путника у путничким возилима са предлогом реализације промотивних активности
- Успостављање система циљане контроле саобраћаја на основу анализа обележја безбедности саобраћаја (примена софтверске апликације)
- Учешће Савета у анализи локација за постављање система за аутоматску детекцију прекршаја - пројекат и план развоја Система
- Анализа доступности и приступачности за особе са инвалидитетом у саобраћају
- Пројекат Макро истраживања безбедности деце у саобраћају, са посебним освртом на "зоне школе"
- Израда и ажурирање катастра саобраћајне сигнализације
- Припрема локалног управљача пута за успостављање система ревизије и провере безбедности пута
- Реализација пројекта "Пажљивкова смотра" на подручју општине Темерин - школска смотра и општинска смотра
- Учешће у националним кампањама Агенције за безбедност саобраћаја

-
- Израда саобраћајних полигона за едукацију деце о безбедном учествовању у саобраћају
 - Обележавање Светског дана сећања на жртве саобраћајних незгода